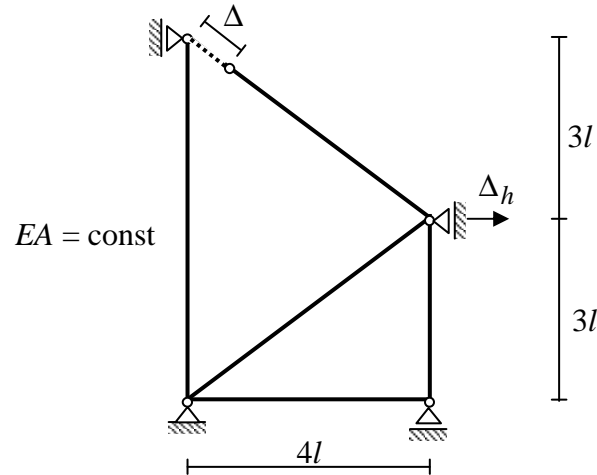

Przykład 6.3. Kratownica dwukrotnie geometrycznie niewyznaczalna obciążona błędami montażowymi

Polecenie: Wyznaczyć siły w prętach dla poniższej kratownicy korzystając z metody przemieszczeń

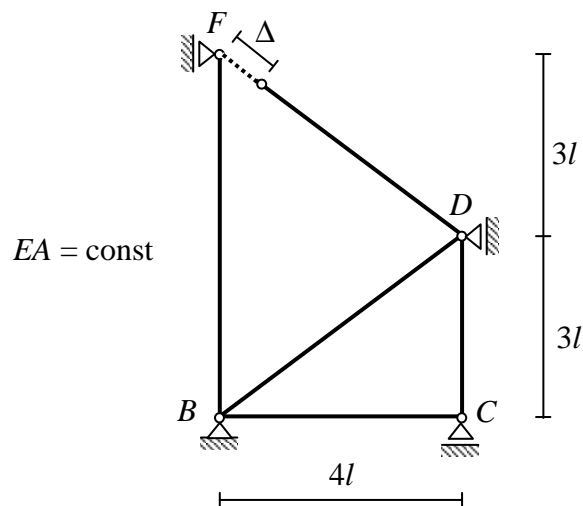

Rys. 1

Ze względu na brak relacji między Δ i Δ_h należy te błędy montażowe rozpatrywać osobno. Wprowadzamy oznaczenia węzłów kratownicy.

Obciążenie błędem montażowym Δ

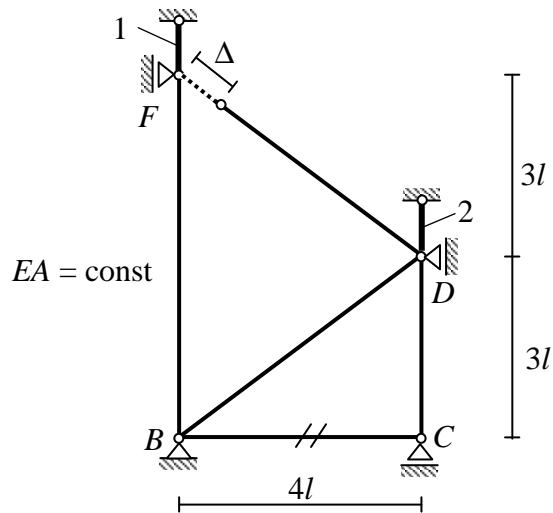
Górny krzyżulec układu kratowego jest w stosunku do długości zaprojektowanej o Δ za krótki.

Rys. 2

W powyższym układzie nieznanne są składowe pionowe przemieszczenia węzła D i F . Reakcja podpory C i siła w pręcie CD mają kierunek pionowy. Z równania równowagi sumy rzutów sił na oś poziomą dla węzła C otrzymamy zerową wartość siły w pręcie BC . Oznacza to, że pręt BC nie zmieni swojej długości, a tym samym przemieszczenie poziome węzła C jest zerowe. Rozważana kratownica jest dwukrotnie geometrycznie niewyznaczalna.

W celu stworzenia układu geometrycznie wyznaczalnego wprowadzamy fikcyjne więzy w postaci nieodkształcalnych prętów, uniemożliwiających wystąpienie pionowych przemieszczeń węzłów F i D . Więz blokujący możliwość przemieszczenia punktu F w kierunku pionowym oznaczamy „1”, a dla więzu w węźle D wprowadzamy oznaczenie „2”.

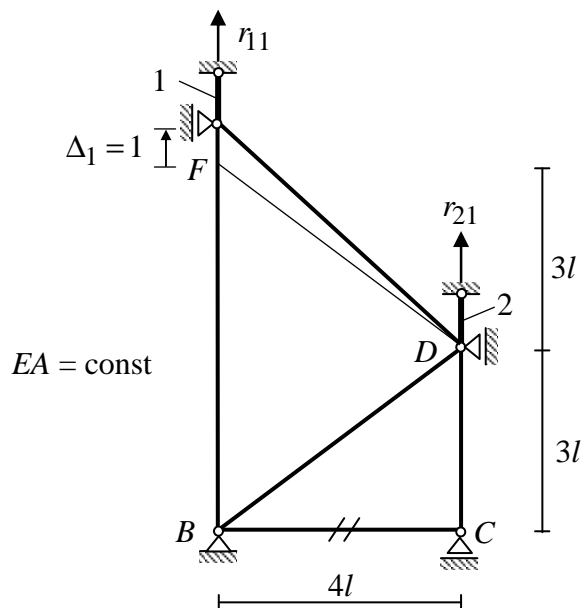
Rys. 3

Wyznaczamy długości prętów BD i DF . Z wymiarów układu wynika, że są sobie równe.

$$l_{BD} = l_{DF} = \sqrt{(4l)^2 + (3l)^2} = \sqrt{25}l = 5l$$

Przystępujemy do rozpatrywania kolejnych stanów.

Stan $\Delta_1 = 1$

Rys. 4

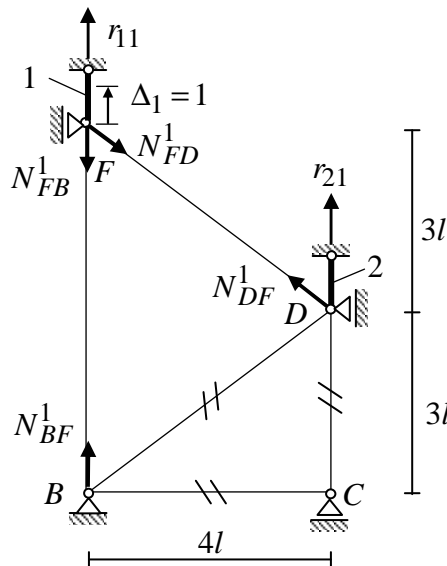
Przemieszczenie $\Delta_1 = 1$ ma kierunek pionowy. Oś pręta DF z kierunkiem pionowym tworzy kąt, którego cosinus wynosi $3/5$, natomiast oś pręta BF jest pionowa. Rzut przemieszczenia $\Delta_1 = 1$ na oś pręta DF wynosi $3/5$, a na oś pręta BF jest równy 1. Pręty BC , BD i CD nie zmieniają swojej długości. Pręty BF i DF ulegną wydłużeniu. W poniższych zależnościach górny indeks oznacza, dla którego stanu wyznaczone są wielkości wydłużeń i sił normalnych.

$$\Delta l_{BC}^1 = \Delta l_{BD}^1 = \Delta l_{CD}^1 = 0 \Rightarrow N_{BC}^1 = N_{CB}^1 = N_{BD}^1 = N_{DB}^1 = N_{DC}^1 = N_{CD}^1 = 0$$

$$\Delta l_{BF}^1 = \Delta_1 = 1 \Rightarrow N_{BF}^1 = N_{FB}^1 = \frac{\Delta l_{BF}^1 \cdot EA}{6l} = \frac{1 \cdot EA}{6l} = \frac{1}{6} \cdot \frac{EA}{l}$$

$$\Delta l_{DF}^1 = \Delta_1 \cdot \frac{3}{5} = \frac{3}{5} \Rightarrow N_{DF}^1 = N_{FD}^1 = \frac{\Delta l_{DF}^1 \cdot EA}{5l} = \frac{\frac{3}{5} \cdot EA}{5l} = \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l}$$

W celu wyznaczenia reakcji r_{11} zapiszemy równanie rzutów sił na oś pionową dla węzła F , a do obliczenia reakcji r_{21} wykorzystamy analogiczne równanie dla węzła D .

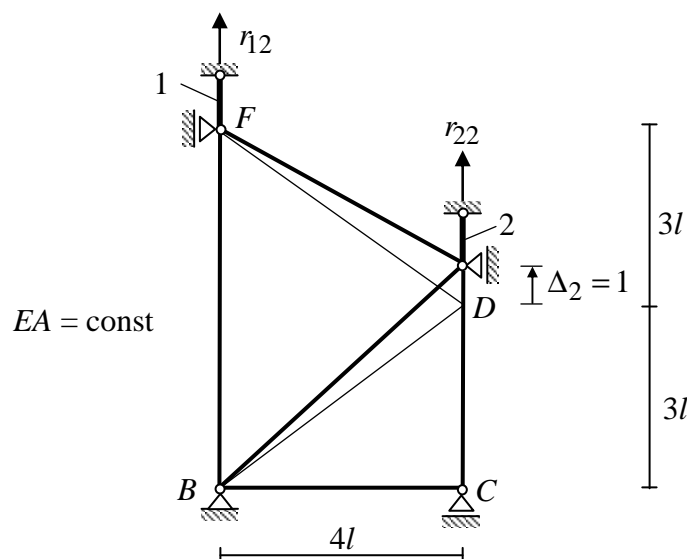
Rys. 5

$$\sum_i P_{iy}^F = 0: -N_{FB}^1 - N_{FD}^1 \cdot \frac{3}{5} + r_{11} = 0 \Rightarrow -\frac{1}{6} \cdot \frac{EA}{l} - \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \frac{3}{5} + r_{11} = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow r_{11} = \left(\frac{1}{6} + \frac{9}{125} \right) \cdot \frac{EA}{l} \Rightarrow r_{11} = \frac{179}{750} \cdot \frac{EA}{l}$$

$$\sum_i P_{iy}^D = 0: N_{DF}^1 \cdot \frac{3}{5} + r_{21} = 0 \Rightarrow \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \frac{3}{5} + r_{21} = 0 \Rightarrow r_{21} = -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l}$$

Stan $\Delta_2 = 1$

Rys. 6

Przemieszczenie $\Delta_2 = 1$ ma kierunek pionowy. Osie prętów BD i DF z kierunkiem pionowym tworzą kąty, których cosinusy wynoszą $3/5$. Oś pręta CD jest pionowa. Rzut przemieszczenia $\Delta_2 = 1$ na oś pręta CD wynosi 1, a na osie prętów BD i DF jest równy $3/5$. Pręt DF ulegnie skróceniu. Pręty BD i CD wydłuży się. Pręty BC i BF nie zmieniają długości. W poniższych zależnościach górny indeks oznacza, dla którego stanu wyznaczone są wielkości wydłużeń i sił normalnych.

$$\Delta l_{BC}^2 = 0 \cdot \Delta_2 = 0 \Rightarrow N_{BC}^2 = N_{CB}^2 = \frac{\Delta l_{BC}^2 \cdot EA}{3l} = \frac{0 \cdot EA}{3l} = 0$$

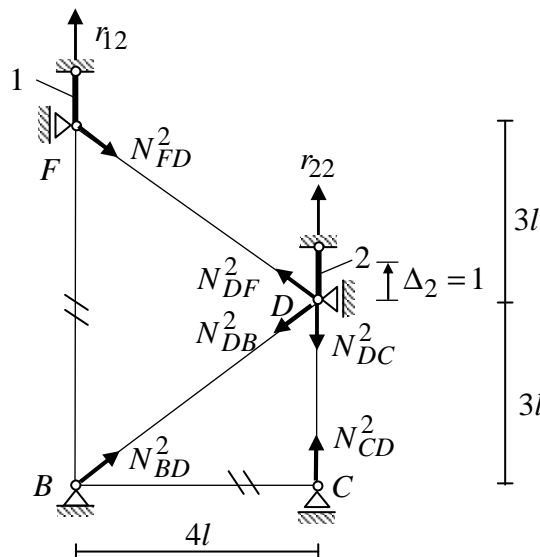
$$\Delta l_{BD}^2 = \Delta_2 \cdot \frac{3}{5} = \frac{3}{5} \Rightarrow N_{BD}^2 = N_{DB}^2 = \frac{\Delta l_{BD}^2 \cdot EA}{5l} = \frac{\frac{3}{5} \cdot EA}{5l} = \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l}$$

$$\Delta l_{BF}^2 = 0 \Rightarrow N_{BF}^2 = N_{FB}^2 = \frac{\Delta l_{BF}^2 \cdot EA}{6l} = \frac{0 \cdot EA}{6l} = 0$$

$$\Delta l_{CD}^2 = \Delta_2 = 1 \Rightarrow N_{CD}^2 = N_{DC}^2 = \frac{\Delta l_{CD}^2 \cdot EA}{3l} = \frac{1 \cdot EA}{3l} = \frac{1}{3} \cdot \frac{EA}{l}$$

$$\Delta l_{DF}^2 = -\Delta_2 \cdot \frac{3}{5} = -\frac{3}{5} \Rightarrow N_{DF}^2 = N_{FD}^2 = \frac{\Delta l_{DF}^2 \cdot EA}{5l} = \frac{-\frac{3}{5} \cdot EA}{5l} = -\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l}$$

W celu wyznaczenia reakcji r_{12} zapiszemy równanie rzutów sił na oś pionową dla węzła F , a do obliczenia reakcji r_{22} wykorzystamy analogiczne równanie dla węzła D .

Rys. 7

$$\sum_i P_{iy}^F = 0: -N_{FD}^2 \cdot \frac{3}{5} + r_{12} = 0 \Rightarrow -\left(-\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l}\right) \cdot \frac{3}{5} + r_{12} = 0 \Rightarrow r_{12} = -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l}$$

$$\sum_i P_{iy}^D = 0: N_{DF}^2 \cdot \frac{3}{5} - N_{DB}^2 \cdot \frac{3}{5} - N_{DC}^2 + r_{22} = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \left(-\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \right) \cdot \frac{3}{5} - \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \frac{3}{5} - \frac{1}{3} \cdot \frac{EA}{l} + r_{22} = 0 \Rightarrow r_{22} = \frac{179}{375} \cdot \frac{EA}{l}$$

Stan zerowy

W stanie zerowym pionowe przemieszczenia węzłów D i F są zerowe ($\Delta_1 = \Delta_2 = 0$).
Wydłużenia prętów BC , BD , BF i CD układu są równe zero.

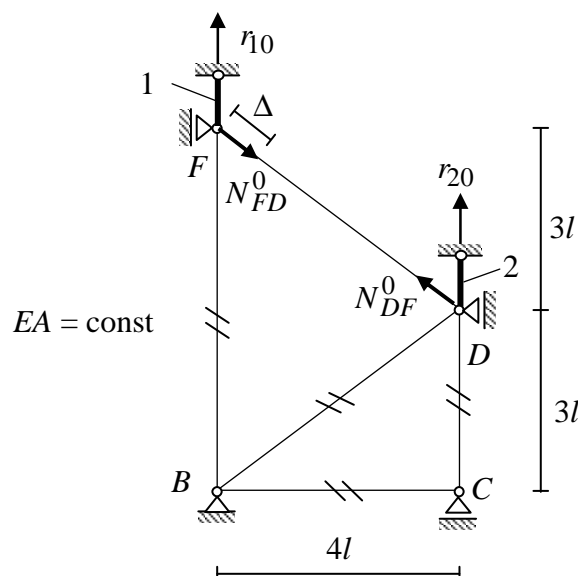
$$\Delta l_{BC}^0 = \Delta l_{BD}^0 = \Delta l_{BF}^0 = \Delta l_{CD}^0 = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow N_{BC}^0 = N_{CB}^0 = N_{BD}^0 = N_{DB}^0 = N_{BF}^0 = N_{FB}^0 = N_{CD}^0 = N_{DC}^0 = 0$$

Pręt DF jest o Δ za krótki w stosunku do jego długości zaprojektowanej. Skoro węzły D i F w stanie zerowym nie doznają przemieszczeń, to na pręt DF musi działać siła N_{DF}^0 . Wartość tej siły wyznaczamy sumując wydłużenie pręta DF wywołane działaniem siły N_{DF}^0 i błędem montażowym, a następnie ich sumę przyrównując do zera.

$$\frac{N_{DF}^0 \cdot 5l}{EA} - \Delta = 0 \Rightarrow N_{DF}^0 = \frac{EA}{5l} \cdot \Delta$$

Ujemny znak przy Δ wynika z faktu, że pręt DF jest za krótki. Siła N_{DF}^0 ma wartość dodatnią, czyli pręt jest rozciągany. W przypadku pręta za długiego o Δ w powyższym równaniu zapisalibyśmy Δ ze znakiem dodatnim, otrzymując ujemną wartość siły N_{DF}^0 . Wyznaczona wartość siły $N_{DF}^0 = N_{FD}^0$ umożliwia nam obliczenie reakcji r_{10} i r_{20} z równań rzutów sił na oś pionową dla węzłów F i D .

Rys. 8

$$\sum_i P_{iy}^F = 0: -N_{FD}^0 \cdot \frac{3}{5} + r_{10} = 0 \Rightarrow r_{10} = N_{FD}^0 \cdot \frac{3}{5} = \frac{EA}{5l} \cdot \Delta \cdot \frac{3}{5} = \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta$$

$$\sum_i P_{iy}^D = 0: N_{DF}^0 \cdot \frac{3}{5} + r_{20} = 0 \Rightarrow r_{20} = -N_{DF}^0 \cdot \frac{3}{5} = -\frac{EA}{5l} \cdot \Delta \cdot \frac{3}{5} = -\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta$$

Układ równań metody przemieszczeń ma postać

$$\begin{bmatrix} r_{11} & r_{12} \\ r_{21} & r_{22} \end{bmatrix} \cdot \begin{Bmatrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{Bmatrix} + \begin{Bmatrix} r_{10} \\ r_{20} \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

Po podstawieniu wyznaczonych reakcji więzów otrzymujemy

$$\begin{bmatrix} \frac{179}{750} \cdot \frac{EA}{l} & -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} \\ -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} & \frac{179}{375} \cdot \frac{EA}{l} \end{bmatrix} \cdot \begin{Bmatrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{Bmatrix} + \begin{Bmatrix} \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta \\ -\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

Do obliczenia niewiadomych możemy wykorzystać macierz odwrotną

$$\begin{Bmatrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{Bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{179}{750} \cdot \frac{EA}{l} & -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} \\ -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} & \frac{179}{375} \cdot \frac{EA}{l} \end{bmatrix}^{-1} \cdot \begin{Bmatrix} -\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta \\ \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta \end{Bmatrix}$$

Wyznaczamy macierz odwrotną

$$\begin{bmatrix} \frac{179}{750} \cdot \frac{EA}{l} & -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} \\ -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} & \frac{179}{375} \cdot \frac{EA}{l} \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 4,3897 \cdot \frac{l}{EA} & 0,6621 \cdot \frac{l}{EA} \\ 0,6621 \cdot \frac{l}{EA} & 2,1948 \cdot \frac{l}{EA} \end{bmatrix}$$

Następnie wyznaczamy składowe pionowe przemieszczeń węzłów F i D

$$\begin{Bmatrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{Bmatrix} = \begin{bmatrix} 4,3897 \cdot \frac{l}{EA} & 0,6621 \cdot \frac{l}{EA} \\ 0,6621 \cdot \frac{l}{EA} & 2,1948 \cdot \frac{l}{EA} \end{bmatrix} \cdot \begin{Bmatrix} -\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta \\ \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} -0,4473 \Delta \\ 0,1839 \Delta \end{Bmatrix}$$

Obliczamy siły w prętach kratownicy. W poniższym zapisie zastosowana jest zasada superpozycji.

$$N_{BC} = N_{CB} = N_{BC}^1 \cdot \Delta_1 + N_{BC}^2 \cdot \Delta_2 + N_{BC}^0 = 0 \cdot (-0,4473\Delta) + 0 \cdot 0,1839\Delta + 0 = 0$$

$$N_{BD} = N_{DB} = N_{BD}^1 \cdot \Delta_1 + N_{BD}^2 \cdot \Delta_2 + N_{BD}^0 =$$

$$= 0 \cdot (-0,4473\Delta) + \left(\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l}\right) \cdot 0,1839\Delta + 0 = 0,0221 \frac{EA}{l} \cdot \Delta$$

$$N_{BF} = N_{FB} = N_{BF}^1 \cdot \Delta_1 + N_{BF}^2 \cdot \Delta_2 + N_{BF}^0 =$$

$$= \frac{1}{6} \cdot \frac{EA}{l} \cdot (-0,4473\Delta) + 0 \cdot 0,1839\Delta + 0 = -0,0746 \frac{EA}{l} \cdot \Delta$$

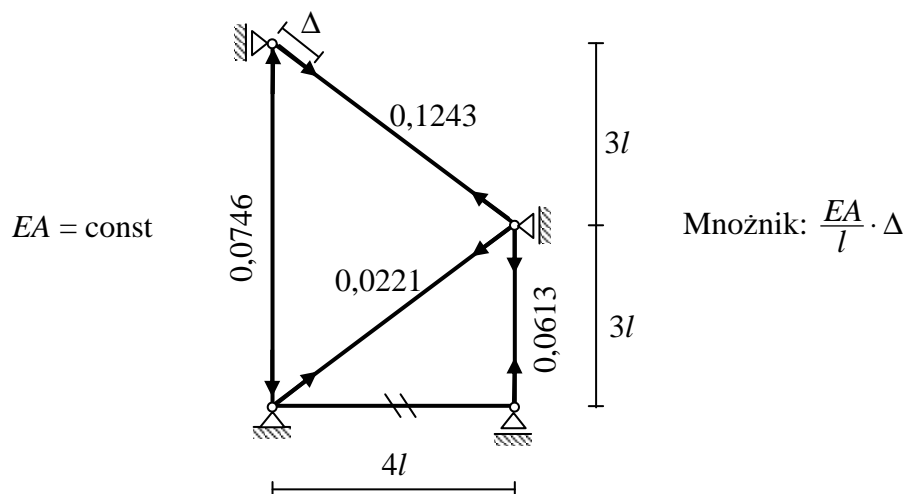
$$N_{CD} = N_{DC} = N_{CD}^1 \cdot \Delta_1 + N_{CD}^2 \cdot \Delta_2 + N_{CD}^0 =$$

$$= 0 \cdot (-0,4473\Delta) + \frac{1}{3} \cdot \frac{EA}{l} \cdot 0,1839\Delta + 0 = 0,0613 \frac{EA}{l} \cdot \Delta$$

$$N_{FD} = N_{DF} = N_{FD}^1 \cdot \Delta_1 + N_{FD}^2 \cdot \Delta_2 + N_{FD}^0 =$$

$$= \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot (-0,4473\Delta) + \left(-\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l}\right) \cdot 0,1839\Delta + \frac{1}{5} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta = 0,1243 \frac{EA}{l} \cdot \Delta$$

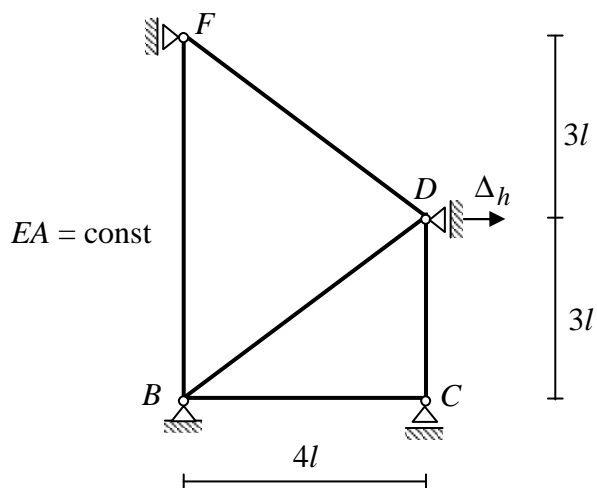
Na schemacie kratownicy zaznaczamy zwroty i wartości sił w prętach

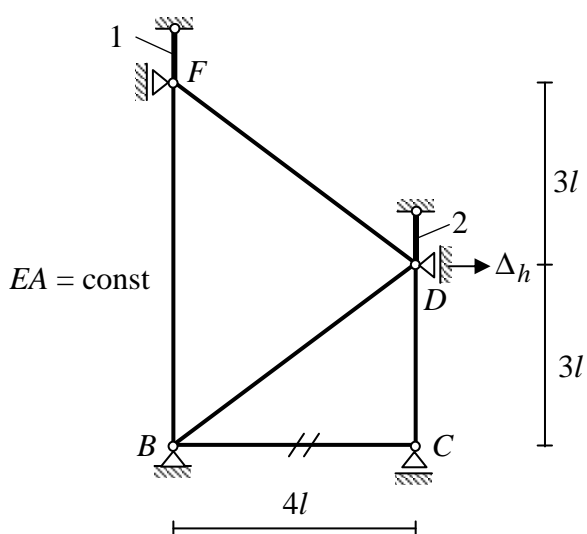
Rys. 9

Czytelnika zachęca się do wyznaczenia reakcji rzeczywistych podpór i wykorzystania tych wartości do sprawdzenia równowagi całego układu. Wspomniane równania powinny być spełnione tożsamościowo. Możemy w ten sposób kontrolować poprawność rozwiązania zadania.

Przystąpimy teraz do wyznaczenia sił w prętach kratownicy wywołanych obciążeniem błędem montażowym Δ_h występującym na podporze D (Rys. 10). Dolny indeks h wynika z poziomego (horyzontalnego) kierunku wektora Δ_h . Pozostawiamy wprowadzone wcześniej oznaczenia węzłów. Również układ geometrycznie wyznaczalny przyjmujemy ten sam (Rys. 11). Możemy wówczas skorzystać z wyznaczonej wcześniej macierzy sztywności i jej macierzy odwrotnej. W takim przypadku wystarczy obliczyć wyrazy wolne układu równań metody przemieszczeń dla nowego obciążenia.

Rys. 10

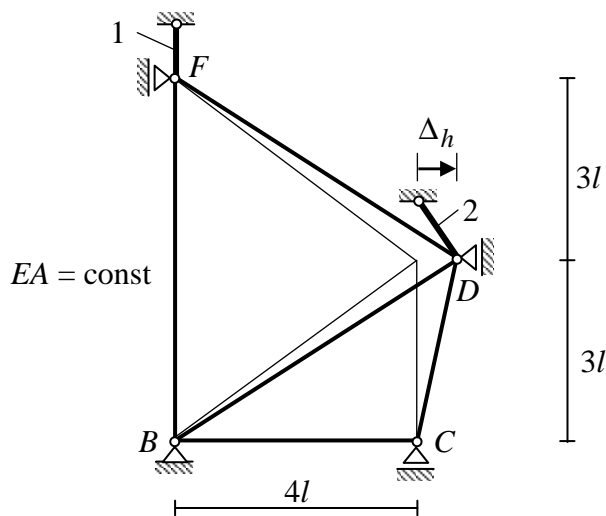

Rys. 11

Stan zerowy

W stanie zerowym pionowe przemieszczenia pionowe węzłów D i F są zerowe: $\Delta_1 = \Delta_2 = 0$.

Przemieszczenie poziome węzła D wynika z obciążenia błędem montażowym Δ_h .

Rys. 12

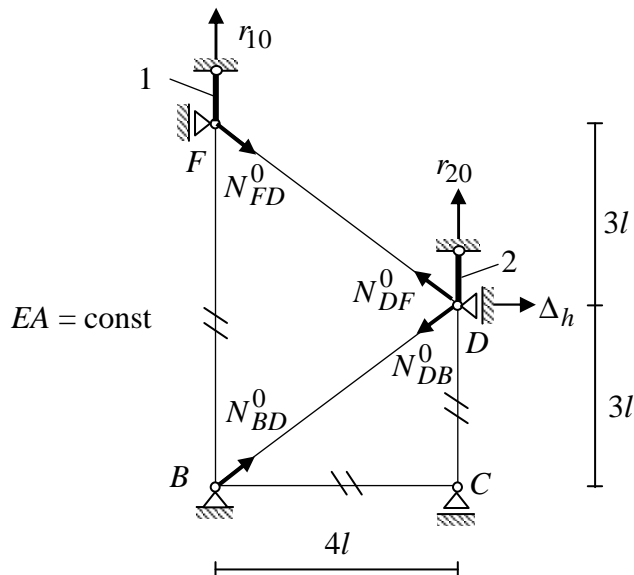

Na węzeł podporowy C działa pionowa reakcja oraz siły w prętach: pionowym CD i poziomym BC . Z równania równowagi rzutów sił na oś poziomą dla węzła C otrzymujemy zerową wartość siły w pręcie BC . Oznacza to, że pręt BC nie wydłuża się, a węzeł C nie zmienia swojego położenia. Przesunięcie Δ_h ma kierunek poziomy, który z osiami prętów BD i DF tworzy kąt o cosinuse równym $4/5$. Oś pręta CD jest pionowa, a więc z kierunkiem przesunięcia Δ_h tworzy kąt prosty o zerowym cosinuse. Węzły B i F nie zmieniają swojego położenia, a więc pręt BF w stanie zerowym nie wydłuża się. Oznacza to, że wydłużenia prętów BC , BF i CD układu są równe zero.

$$\Delta l_{BC}^0 = \Delta l_{BF}^0 = \Delta l_{CD}^0 = 0 \Rightarrow N_{BC}^0 = N_{CB}^0 = N_{BF}^0 = N_{FB}^0 = N_{CD}^0 = N_{DC}^0 = 0$$

$$\Delta l_{BD}^0 = \Delta l_{DF}^0 = \frac{4}{5} \cdot \Delta_h \Rightarrow$$

$$\Rightarrow N_{BD}^0 = N_{DB}^0 = N_{DF}^0 = N_{FD}^0 = \Delta l_{BD}^0 \cdot \frac{EA}{5l} = \frac{4}{5} \cdot \Delta_h \cdot \frac{EA}{5l} = \frac{4}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h$$

Rys. 13

Wyznaczone wartości sił N_{DB}^0 , N_{DF}^0 i N_{FD}^0 umożliwią nam obliczenie reakcji r_{10} i r_{20} z równań rzutów sił na oś pionową dla węzłów F i D .

$$\sum_i P_{iy}^F = 0: -N_{FD}^0 \cdot \frac{3}{5} + r_{10} = 0 \Rightarrow r_{10} = N_{FD}^0 \cdot \frac{3}{5} = \frac{4}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h \cdot \frac{3}{5} = \frac{12}{125} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h$$

$$\sum_i P_{iy}^D = 0: N_{DF}^0 \cdot \frac{3}{5} - N_{DB}^0 \cdot \frac{3}{5} + r_{20} = 0 \Rightarrow r_{20} = -N_{DF}^0 \cdot \frac{3}{5} + N_{DB}^0 \cdot \frac{3}{5} = \Rightarrow$$

$$\Rightarrow r_{20} = -\frac{4}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h \cdot \frac{3}{5} + \frac{4}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h \cdot \frac{3}{5} = -\frac{12}{125} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h + \frac{12}{125} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h = 0$$

Układ równań metody przemieszczeń ma postać

$$\begin{bmatrix} r_{11} & r_{12} \\ r_{21} & r_{22} \end{bmatrix} \cdot \begin{Bmatrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{Bmatrix} + \begin{Bmatrix} r_{10} \\ r_{20} \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

Po podstawieniu wyznaczonych reakcji więzów otrzymujemy

$$\begin{bmatrix} \frac{179}{750} \cdot \frac{EA}{l} & -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} \\ -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} & \frac{179}{375} \cdot \frac{EA}{l} \end{bmatrix} \cdot \begin{Bmatrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{Bmatrix} + \begin{Bmatrix} \frac{12}{125} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h \\ 0 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

Do obliczenia niewiadomych możemy wykorzystać macierz odwrotną.

$$\begin{Bmatrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{Bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{179}{750} \cdot \frac{EA}{l} & -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} \\ -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} & \frac{179}{375} \cdot \frac{EA}{l} \end{bmatrix}^{-1} \cdot \begin{Bmatrix} -\frac{12}{125} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h \\ 0 \end{Bmatrix}$$

Wyznaczamy macierz odwrotną

$$\begin{bmatrix} \frac{179}{750} \cdot \frac{EA}{l} & -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} \\ -\frac{9}{125} \cdot \frac{EA}{l} & \frac{179}{375} \cdot \frac{EA}{l} \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 4,3897 \cdot \frac{l}{EA} & 0,6621 \cdot \frac{l}{EA} \\ 0,6621 \cdot \frac{l}{EA} & 2,1948 \cdot \frac{l}{EA} \end{bmatrix}$$

Następnie wyznaczamy pionowe przemieszczenia węzłów F i D

$$\begin{Bmatrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{Bmatrix} = \begin{bmatrix} 4,3897 \cdot \frac{l}{EA} & 0,6621 \cdot \frac{l}{EA} \\ 0,6621 \cdot \frac{l}{EA} & 2,1948 \cdot \frac{l}{EA} \end{bmatrix} \cdot \begin{Bmatrix} -\frac{12}{125} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h \\ 0 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} -0,4214 \cdot \Delta_h \\ -0,0636 \cdot \Delta_h \end{Bmatrix}$$

Przystępujemy do wyznaczania sił w prętach kratownicy. W poniższym zapisie zastosowana jest zasada superpozycji.

$$N_{BC} = N_{CB} = N_{BC}^1 \cdot \Delta_1 + N_{BC}^2 \cdot \Delta_2 + N_{BC}^0 = 0 \cdot (-0,4214\Delta_h) + 0 \cdot (-0,0636\Delta_h) + 0 = 0$$

$$\begin{aligned} N_{BD} = N_{DB} &= N_{BD}^1 \cdot \Delta_1 + N_{BD}^2 \cdot \Delta_2 + N_{BD}^0 = \\ &= 0 \cdot (-0,4214\Delta_h) + \left(\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l}\right) \cdot (-0,0636\Delta_h) + \frac{4}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h = 0,1524 \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} N_{BF} = N_{FB} &= N_{BF}^1 \cdot \Delta_1 + N_{BF}^2 \cdot \Delta_2 + N_{BF}^0 = \\ &= \frac{1}{6} \cdot \frac{EA}{l} \cdot (-0,4214\Delta_h) + 0 \cdot (-0,0636\Delta_h) + 0 = -0,0702 \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h \end{aligned}$$

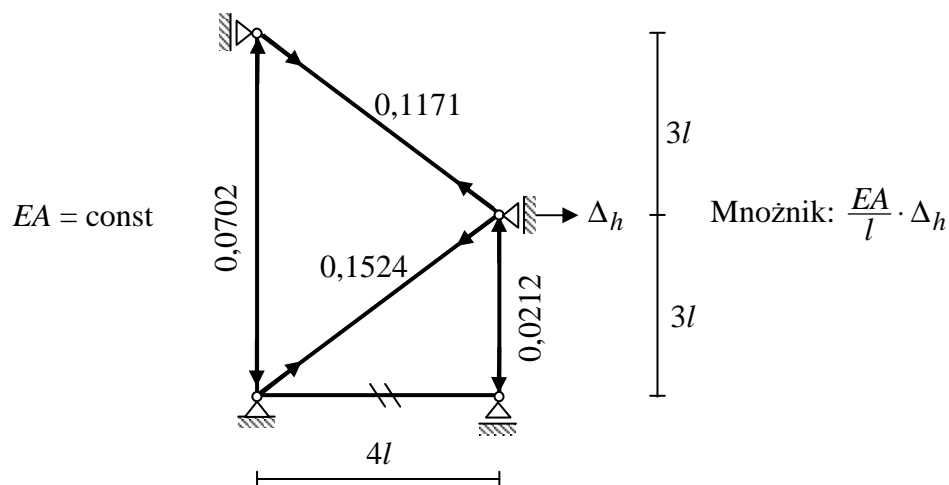
$$N_{CD} = N_{DC} = N_{CD}^1 \cdot \Delta_1 + N_{CD}^2 \cdot \Delta_2 + N_{CD}^0 =$$

$$= 0 \cdot (-0,4214 \Delta_h) + \frac{1}{3} \cdot \frac{EA}{l} \cdot (-0,0636 \Delta_h) + 0 = -0,0212 \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h$$

$$N_{FD} = N_{DF} = N_{FD}^1 \cdot \Delta_1 + N_{FD}^2 \cdot \Delta_2 + N_{FD}^0 =$$

$$= \frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot (-0,4214 \Delta_h) + \left(-\frac{3}{25} \cdot \frac{EA}{l}\right) \cdot (-0,0636 \Delta_h) + \frac{4}{25} \cdot \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h = 0,1171 \frac{EA}{l} \cdot \Delta_h$$

Na schemacie kratownicy zaznaczamy zwroty i wartości sił w prętach.

Rys. 14

Ponownie zachęca się Czytelnika do wykonania sprawdzenia poprawności rozwiązania zadania. W tym celu należy wyznaczyć reakcje rzeczywistych podpór i sprawdzić równowagę całego układu. Wspomniane równania powinny być spełnione tożsamościowo.